

Midttrafik**Forslag til: Høringssvar Midttrafiks trafikplan 2019-2022**

Region Midtjylland har modtaget høringsudgave af Midttrafiks Trafikplan 2019-2022 og afgiver hermed høringssvar.

Dato 24-4-2019

Organisering af trafikplanarbejdet

Midttrafik inviterede i 2016 Kommunekontaktrådet og Region Midtjylland til at udpege medlemmer til henholdsvis en trafikstyregruppe og en arbejdsgruppe for at sikre en tæt dialog og faglig sparring mellem Midttrafik og bestillerne om udarbejdelse af trafikplanen.

Sagsnr. 1-30-75-3-12

Side 1

Processen har betydet, at Midttrafiks bestillere har haft god mulighed for at søge indflydelse på trafikplanens udformning og indhold.

I august 2017 besluttede Kontaktudvalget, at forankre en undersøgelse af hele trafikområdet i trafikstyregruppen set i lyset af Region Midtjyllands økonomiske udfordringer.

Det er Region Midtjyllands vurdering, at den parallelle proces med drøftelse af regionale besparelser i trafikstyregruppen har bidraget til at kvalificere den foreliggende trafikplan i forhold til udbredelsen af det regionale rutenet. Herunder især det strategiske hovednet.

Derudover har samtidigheden betydet, at trafikplanen, for så vidt angår den regionale trafik herunder store dele af det strategiske hovednet, i høj grad afspejler Region Midtjyllands fremadrettede økonomiske ramme til regional kollektiv trafik.

Indledningsvist vil regionsrådet derfor kvittere for trafikstyregruppens engagement, dialog og input i forbindelse med Region Midtjylland besparelser på det regionale rutenet.

Trafikplanens indhold

Midttrafiks trafikale og planlægningsmæssige udfordringer i de forskellige geografier på tværs af regionen afspejler sig i trafikplanens disposition med kapitlerne, Indledning, Det Midtjyske hovednet, Mindre Byer og Landdistrikter, Bybusbyer, Kollektiv trafik i Aarhusområdet og Fremkommelighed.

Den valgte disponering bidrager til at gøre trafikplanen overskuelig.

Inden for de enkelte kapitler rummer trafikplanen et katalog over trafikale løsningsmuligheder, der kan bringes i anvendelse i den aktuelle geografi.

Indledningen rummer afsnit om udvikling og udfordringer, herunder om udvikling i efterspørgslen efter kollektiv trafik i regionens kommuner frem mod 2030. Det fremgår, at en overordnet tendens er markante fald i efterspørgslen i områder og kommuner udenfor de største bykommuner, hvor uddannelsessteder og arbejdspladser er koncentreret.

Det er Region Midtjyllands opfattelse, at der er behov for at gennemføre radikal nytænkning af de tilbud om kollektive trafiktilbud som Midttrafik i samarbejde med kommunerne og regionen stiller til rådighed.

Regionsrådet nedsatte i 2018 et midlertidigt udvalg for kollektiv trafik, for at belyse muligheder for et større samspil mellem forskellige transportformer og herunder blandt andet vurdere nye teknologier og befordringsformer. Afrapporteringen fra det midlertidige udvalg for kollektiv trafik vedlægges.

Region Midtjylland finder det positivt, at der i trafikplanen er et afsnit med et katalog af muligheder for udvikling af bæredygtig kollektive trafikløsninger med afsæt i digitale og andre nye teknologier, der er i hastig udvikling i disse år.

Det midtjyske hovednet.

Region Midtjyllands konkrete bemærkninger til trafikplanen vedrører overvejende afsnittet om det midtjyske hovednet.

Midttrafik skal i henhold til lov om trafikskaber mindst hvert fjerde år udarbejde en plan for serviceniveauet for den offentlige servicetrafik, der varetages af trafikskabet. Trafikplanen skal tage udgangspunkt i den statslige trafikplan. Endvidere skal trafikplanen indeholde et strategisk grundlag, der som minimum fastlægger de overordnede principper for rutenettet og et flerårigt budgetoverslag.

Region Midtjylland afgav bemærkninger til Statens trafikplan i februar 2018. Medio marts 2019 fremgår det af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens hjemmeside, at det er forventningen, at der vil være en færdig version af trafikplanen for den statslige jernbane i løbet af få måneder.

I Midttrafiks trafikplan er der præsenteret et forslag til strategisk grundlag for den kommende fireårs periode. Det er forudsætningen, at det strategiske grundlag skal indeholde et net af ruter, og en beskrivelse af kørsels- og betjeningsomfang, som de 18 kommuner og regionen så vidt muligt ikke vil ændre på i trafikplanperioden.

Midttrafik har valgt at anvende betegnelsen Det midtjyske hovednet, for det strategiske grundlag i Midttrafiks trafikplan.

Det midtjyske hovednet er fastlagt, så det sikres, at alle byer over 2000 indbyggere, som minimum er forbundet med en hovednetsforbindelse til sit nærmeste primære pendlingsmål, kaldet regionshovedby. Med udgangspunkt i denne definition har Midttrafik udpeget regionens syv største byer, Aarhus, Randers, Viborg, Holstebro, Herning, Silkeborg og Horsens som regionshovedbyer.

Herudover skal regionshovedbyer være forbundet med en hovednetsforbindelse, og nettet skal skabe sammenhæng på tværs af regionsgrænserne.

Der skal i hovednettet udpeges knudepunkter med gode forhold til skift mellem tilbringertrafik – regionale og lokale busruter, flextrafik, bil, cykel mv.

Jernbanerne og letbanen er en del af det midtjyske hovednet og mange byer over 2000 indbyggere har forbindelse til nærmeste regionshovedby, med regionaltog, letbanen eller Lemvigbanen.

Der er i trafikplanen lagt op til, at betjeningsniveauet på busruterne i hovednettet skal være det samme som på minimumsniveauet på regionaltogene. Dvs. timedrift i dagtimerne på hverdage og 2-timers drift aften og weekend.

Region Midtjylland kan tilslutte sig trafikplanens hovedbudskab om, at det sammenhængende forslag til hovednet betjent af bus, letbane og tog er en grundstamme i den samlede trafikbetjening i regionen.

Region Midtjylland finder tillige, at der fremadrettet skal arbejdes med at udpege knudepunkter i hovednettet, hvor der kan skiftes mellem transportformerne. Endvidere understøtter Region Midtjylland tankerne om, at der lokalt skal arbejdes med at tilvejebringe faciliteter i knudepunkterne, så skift og eventuel ventetid opleves trygt for de rejsende.

Region Midtjylland noterer sig, at trafikplanen ikke indeholder et flerårigt budgetoverslag for det strategiske hovednet, som det er foreskrevet i loven. Samtidig kan det konstateres, at der er strækninger i forslaget til strategisk hovednet, der for nuværende ikke lever op til det forudsatte betjeningsomfang.

Der er i trafikplanen opstillet et budgetoverslag, Ill. 23.2, for meromkostningerne ved at øge betjeningsomfanget i hele hovednettet til minimumsniveauet, samt yderligere tillæg for øget betjening i myldretiden. Til budgetoverslaget er der taget forbehold om, at de faktiske omkostninger først kan fastlægges ved den endelige køreplanlægning.

Region Midtjylland skal understrege, at regionens økonomiske ramme til kollektiv trafik ligger fast. Det betyder, at mulighederne for at øge betjeningsomfanget i de regionalt finansierede dele af hovednettet afhænger af, om det er muligt at finde effektiviseringer andre steder i rutenettet. Endvidere er det en forudsætning for eventuelle udvidelser i hovednettet, at økonomien i den samlede regionale kollektive trafik ikke nødvendiggør yderligere besparelser.

Aarhus Letbane og visionerne for videre udbygningsetaper, der kommer til udtryk i Letbanesamarbejdets visionsoplæg "Samspil 2025" og "Samspil 2030", omfatter udbygning med nye letbaneetaper, BRT, ny bane Aarhus – Silkeborg mv. Der er dermed tale om visioner for fremtidig udbygning af hovednettet, der bør fremhæves i trafikplanen.

Region Midtjylland anbefaler, at afsnittet side 45, gives en fremrykket placering i trafikplanen i kapitlet om det midtjyske hovednet, f.eks. på side 22. En dækkende overskrift kan f.eks. være "Langsigtet infrastrukturplan for Aarhusområdet og den østlige del af regionen".

Øvrige bemærkninger

Af kortmaterialet, bl.a. Ill. 20.2 fremgår de øvrige regionale ruter for køreplanåret 2018/2019 sammen med hovednettet. Regionsrådet har i 2018 vedtaget at gennemføre reduktioner i det regionale rutenet med virkning fra køreplansskiftet i juni 2019. På Djursland gennemføres de fremadrettede ruteændringer dog først fra juni 2020.

Region Midtjylland vil anbefale, at det øvrige regionale rutenet, der offentliggøres i den endelig vedtagne trafikplan, bliver i overensstemmelse med det rutenet, der vil være gældende fra juni 2019. For Djursland dog fra juni 2020.

På kortet Ill. 22.2 er der ikke overensstemmelse i hovednettets udbredelse, sammenholdt med de øvrige kort.

På side 22 øverst. Sætningen "Her vil Region Midtjyllands varslede besparelser være en". Region Midtjyllands besparelser er vedtaget i 2018, og sætningen bør derfor omformuleres.

Det er Region Midtjyllands opfattelse, at der i kapitlet om det midtjyske hovednet bør være et detailudsnit af kortet, der viser hovednettets udbredelse i Aarhus Kommune og nærmeste opland.

Venlig hilsen

Anders Kühnau
Regionsrådsformand

Vedlagt:

- Afrapportering fra det midlertidige udvalg for kollektiv trafik